

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/88/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2314218969
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2314218969.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci starostlivosti o maloleté deti: J. J., nar. XX.XX.XXXX a Y. J., nar. XX.XX.XXXX, obidvaja bytom u matky, deti rodičov: matka - T. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XX, J. a otec - J. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. P. J. XXX, zastúpený splnomocnencom: TIMAR & partners s.r.o., Štúrova 42, Šaľa, o návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Galanta, zo dňa 22. augusta 2013, č. k. 24P/184/2014-14, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti úpravy styku mení tak, že návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia o úprave styku otca s mal. J., nar. XX.XX.XXXX zamietá a nariaďuje predbežné opatrenie ohľadne styku otca s mal. Y., nar. XX.XX.XXXX tak, že otec je oprávnený stýkať sa s mal. Y. každú párnú sobotu v mesiaci od 10:00 hod. do 19:00 hod.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa uznesením napadnutým odvolaním nariadil predbežné opatrenie, ktorým určil, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletými deťmi J. a Y. každý párný týždeň v mesiaci v čase od piatka 15:00 hod. do nedele 19:00 hod., počas druhého a posledného augustového týždňa letných školských prázdnin v čase od pondelka 09:00 hod. do nedele 19:00 hod. a počas vianočných sviatkov v čase od 26.12. 09:00 hod. do 04.01. nasledujúceho roka do 19:00 hod., všetko až do právoplatného skončenia konania vo veci samej s tým, že matka je povinná maloleté deti na styk riadne pripraviť a v určenom čase otcovi odovzdať v mieste ich bydliska, kde je otec povinný maloleté deti po ukončení styku matke vrátiť. Návrh otca na začatie konania o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva rodičov zamietol. Z odôvodnenia uznesenia vyplynulo, že otec sa návrhom doručeným súdu dňa 31.07.2014 domáhal nariadenia predbežného opatrenia, ktorým by súd dočasne upravil jeho styk s maloletými deťmi na každý párný týždeň v mesiaci od piatka 15:00 hod. do nedele 19:00 hod., počas druhého a posledného augustového týždňa letných školských prázdnin a tiež počas vianočných sviatkov. Zároveň navrhol začať zo zákona konanie o úpravu práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva z dôvodu, že s matkou nežijú v spoločnej domácnosti od 17.08.2013 a od tej doby mu matka bráni v kontakte s deťmi. Z jej strany sú mu kladené prekážky, s deťmi nemôže byť v telefonickom kontakte, nemajú dovolené ho navštevovať. Argumentom matky je, že deti o styk s ním nemajú záujem. Styk s mal. J. sa nerealizuje vôbec, s Y. iba v rozsahu pár hodín. Súd zistil, že rodičia maloletých detí sú doposiaľ manželia, pričom na tunajšom súde sa vedie konanie na základe návrhu matky maloletých detí o rozvod manželstva, ktoré doposiaľ nebolo právoplatne skončené. Dňa 17.08.2013 matka s maloletými deťmi sa zo spoločnej domácnosti odsťahovala. Matka otcovi vytyka mimomanželské pomery, zvýšené požívanie alkoholických nápojov a agresivitu, otec matke vytyka umelo vytvorenú hádku, ktorá vyvrcholila konfliktom so synom a neoprávnené obviňovanie z nevery. Na súde sa pod sp. zn. 12P/173/2014 vedie na návrh matky zo dňa 27.06.2014 aj konanie o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva. Otec z nerealizácie styku obviňuje matku, matka v návrhu na rozvod manželstva vyjadrila záujem na rozvoji vzájomných vzťahov otca s deťmi a neobmedzený styk. Neskôr v začatí konaní o úpravu práv a povinností rodičov na čas do rozvodu manželstva nenavrhol žiadnu úpravu styku. Právne súd prvého stupňa vec posúdil podľa

§ 74 ods. 1, § 75 ods. 1., § 76 ods. 1 písm. a) O.s.p., § 25 ods. 2, § 28 ods. 2, § 36 ods. 1 Zákona o rodine. V danej veci súd rozhodoval o úprave styku s maloletými deťmi, z ktorých je jedno vo veku blízkom dospelosti a to syn J. a mal. Y. má 12 rokov. Obe pochádzajú z manželstva rodičov, ktorí spolu žili do augusta 2013. Súd mal za osvedčené, že od prerušenia spolužitia sa styk maloletých detí s otcom nerealizuje príp. sa realizuje iba sporadicky, pričom v príčinách tohto stavu sa rodičia rozchádzajú. Súd nemal za osvedčené žiadne skutočnosti, pre ktoré by sa styk otca s deťmi nemal realizovať. Je v záujme detí a zároveň aj ich právom zachovať si kontakt s rodičom, ktorému nie sú zverené do osobnej starostlivosti. Rodič, v ktorého starostlivosti sa deti nachádzajú je povinný za tým účelom poučiť také prostriedky vhodné a primerané veku a osobnosti detí, aby maloleté deti na styk pripravil a viedol a to bez ohľadu na ich vzájomné, partnerské problémy s druhým rodičom. Na základe skutkového a právneho stavu uvedeného v rozhodnutí súd dospel k záveru, že je v záujme maloletých detí, pretože je tu nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy dočasne upraviť ich styk s otcom v súlade s jeho návrhom.

Proti tomuto uzneseniu súdu prvého stupňa v zákonom určenej lehote podala odvolanie matka maloletých detí a to v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi. Uviedla, že pri vydávaní predbežného opatrenia súd hoci vek maloletých detí konštatoval skutočnosti tento aspekt nezohľadnil najmä pri staršom synovi J. nezobrala do úvahy argument, že nie je možné bez spolupráce s maloletým, ktorý v priebehu štyroch mesiacov dosiahne plnoletosť donútiť ho matkou k tomu, aby sa stretával s otcom a trávil s ním víkend. Súd správne uviedol, že ten z rodičov, u ktorého deti žijú je povinný deti vhodnými prostriedkami pripraviť a viesť ich bez ohľadu na partnerské problémy k realizácii styku s druhým rodičom avšak opomenul skutočnosť, že prvoradou povinnosťou rodičov je rešpektovať názory dieťaťa opäť primerane k jeho vyspelosti. O úprave styku je vedené riadne konanie, kde bude vykonané dokazovanie na preukázanie jednotlivých tvrdení a maloletí budú môcť byť riadne vypočutí. Sám otec konštatoval, že mal. Y. sa s ním občas nie z vlastnej vôle stretáva, preto v jej prípade je vydanie predbežného opatrenia nedôvodné a nie sú naň splnené zákonné dôvody a tiež súd neodôvodnil v čom môže spočívať nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, takže celé rozhodnutie je nepreskúmateľné. Z týchto dôvodov navrhla odvolaciemu súdu uznesenie zmeniť a návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietnuť.

Otec v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že nerealizovaním pravidelného styku s maloletými deťmi sú porušované jeho práva otca, ktorý sa môže na výchove detí podieľať práve počas realizácie styku, ale sú porušované aj práva detí, ktoré majú právo na realizáciu styku s ich otcom. Je nelogické, aby otec detí, ktorý sa o deti staral celý život u Y. 12 rokov a J. 17 rokov, ktorých učil bicyklovať, plávať, chodili spolu 2-krát do roka na dovolenky, mal. Y. podporuje v hádzanej, zúčastňuje sa každého jej tréningu, doprevádza ju aj na zahraničné súťaže, že sa s nimi nemôže zo dňa na deň stretávať. Matka detí nebola schopná za celé dva mesiace prázdnin umožniť deťom tráviť dovolenku s ich otcom. Matka nemá záujem na zachovanie citových väzieb detí s ich otcom. Neuviedla ako vedie deti k úcte a rešpektu k ich otcovi, či ako sa snaží zabezpečiť ich vzájomný styk. Matka tvrdí, že deti nemajú záujem o styk s otcom. Do dnešného dňa od 17.08.2013 styk s maloletými deťmi vôbec neumožnila, vypína deťom mobilné telefóny, od nariadenia predbežného opatrenia sa styk neuskutočnil vôbec, súdom v určenom rozsahu s J. a s Y. len v rozsahu maximálne 3 hodiny. Maloletá musela vchodom do bytovky pred susedou, cudzou osobou povedať mu: "no povedz mu, že nechceš s ním nikam ísť", čo je možné považovať za hrubé porušenie súdom uloženej povinnosti rodiča. Dieťa je tak zmätené a nerealizácia styku otca s ním je len priamym dôsledkom toho, že dieťa nechce byť vystavené sankciám zo strany matky a staršieho brata. Navrhol uznesenie súdu prvého stupňa potvrdiť.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný, postupom bez nariadenia pojednávania preskúmal napadnuté uznesenie v celom rozsahu bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania, keďže ide o konanie, ktoré bolo možné v zmysle § 81 ods. 1 O.s.p. začať i bez návrhu (§ 212 ods. 2 písm. a) O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie matky maloletých detí je dôvodné, pretože napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa nie je vecne správne.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 24P/184/2014 je návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia o úprave styku s maloletými deťmi J. a Y., ktorým žiada, aby bol oprávnený stykať sa s maloletými deťmi každý párný týždeň v mesiaci od piatka 15:00 hod. do nedele 19:00 hod., počas druhého a posledného augustového týždňa letných školských prázdnin od pondelka 09:00 hod. do nedele 19:00 hod., počas vianočných sviatkov od 26.12. 09:00 hod. do 04.01. nasledujúceho roka do 19:00 hod..

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým bolo návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia o úprave jeho styku s maloletými deťmi vyhovené.

Podľa § 102 ods. 1 O.s.p. ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkým ťažkosťami súd na návrh neodkladne vydá predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností ak sa nedohodnú súd môže i bez návrhu výkon ich rodičovských práv a povinností najmä určiť, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti (§ 36 ods. 1 Zákona o rodine). Od úpravy výkonu rodičovských práv a povinností patrí aj úprava styku s dieťaťom (§ 36 ods. 1, § 25 Zákona o rodine). Ak sa rodičia dohodnú o úprave styku stane sa táto dohoda súčasťou rozhodnutia, ak sa rodičia nedohodnú, upraví styk rodičov s dieťaťom súd. Z uvedeného vyplýva, že zákon uprednostňuje dohodu rodičov o styku s maloletým, pretože rodičia si môžu upraviť styk s dieťaťom a to hocakým spôsobom, pokiaľ je v záujme dieťaťa. Súd však styk upraví, ak sa rodičia o úprave styku s maloletým dieťaťom nedohodnú. Pri rozhodovaní súdu o úprave styku je potrebné veľmi starostlivo posudzovať jeho časové vymedzenie a miesto, pričom by sa nemali používať len paušálne hľadiská. Rozhodujúce sú okolnosti na strane dieťaťa, jeho vek, zdravotný stav, denný režim ako aj okolnosti na strane rodičov, ich vzájomný vzťah, časové hospodárske možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a rodiča a pod. Je potrebné prihliadnuť na záujem dieťaťa na stretávaní sa aj s rodičom, vo výchove ktorého sa nenachádza, pričom tento rodič má možnosť osobne sa podieľať na výchove dieťaťa len v čase jeho styku s dieťaťom.

Z dočasného charakteru predbežných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre vydanie rozhodnutia vo veci samej. To však neznamená, že súd môže vydať predbežné opatrenie len na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ku ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, pretože predbežným opatrením sa buď upravujú pomery účastníkov alebo sa zabezpečuje výkon rozhodnutia do doby než súd vydá konečné rozhodnutie vo veci, pričom predbežné opatrenie musí mať vzťah k právnomu vzťahu, ktorý je alebo bude predmetom konania vo veci samej.

Z obsahu spisu vyplýva, že matka maloletých detí sa návrhom podaným na súd prvého stupňa dňa 27.06.2014 domáhala úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva. Otec maloletých detí dňa 31.07.2014 sa domáha nariadenia predbežného opatrenia, ktorým by súd dočasne upravil jeho styk s maloletými deťmi. Takže toto nariadenie predbežného opatrenia sa vzťahuje na konanie prebiehajúce na súde prvého stupňa pod sp. zn. 12P/173/2014 a nariadené predbežné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia tohto konania. Maloleté deti J. a Y. pochádzajú z manželstva rodičov, ktoré manželstvo je rozvrátené, v dôsledku čoho sa vedie konanie o rozvod tohto manželstva. Pokiaľ sa týka maloletých detí, tak tieto v súčasnosti žijú v spoločnej domácnosti s matkou, mal. J. dňa XX.XX.XXXX dovŕši plnoletosť, teda o necelé dva mesiace. Mal. Y. má 12 rokov. Zo zhodného tvrdenia oboch rodičov vyplynulo, že mal. J. sa s otcom nestretáva. Mal. Y. sa s ním stretáva sporadicky podľa tvrdenia otca maximálne v trvaní 3 hodín počas víkendov, ktoré boli určené v nariadenom predbežnom opatrení. Z doposiaľ vykonaného dokazovania a z listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise nevyplývala žiadna závažná okolnosť, ktorá by bránila styku otca s maloletými deťmi. Matka maloletých detí tvrdí, že maloleté deti nemajú záujem stretávať sa so svojim

otcom, naopak otec tvrdí, že matka maloletým deťom bráni v styku s ním. Pokiaľ sa týka mal. J. obaja rodičia spomínajú konflikt, ktorý majú medzi sebou a ktorý vyústil fyzickým útokom na syna J.. Maloletý je už schopný s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť zaujať samostatne svoj názor na to, či sa chce stýkať so svojim otcom. Pokiaľ tento nejaví o otca záujem nie je možné ho k tomu nútiť a súdne predbežným opatrením upraviť jeho styk s otcom.

Pokiaľ sa týka mal. Y. tak táto sa s otcom stretáva sporadicky, vzhľadom však na skutočnosť, že je v záujme maloletej udržiavať kontakt s otcom, čo je vhodné pre jej zdravý psychický, fyzický vývoj a tento styk sa nerealizuje pravidelne, odvolací súd mal za to, keďže sa jedná len o nariadenie predbežného opatrenia, ktorý má dočasný charakter a ktorého úlohou je len to, aby rodič úplne nestratil kontakt s dieťaťom že jedôvodné upraviť styk v menšom rozsahu ako bol navrhnutý, keďže navrhnutý styk kopíruje styk už tak ako by mal byť upravený riadne rozhodnutím vo veci samej po vykonanom dokazovaní a preto mal za to, že je dostatočným upraviť dočasne styk otca s mal. Y. tak, že tento je oprávnený sa s ňou stýkať 1-krát za dva týždne a to každú párnú sobotu od 10:00 hod. do 19:00 hod.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti preto odvolací súd podľa § 220 O.s.p. napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi zmenil tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Uvedené uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.